

навчанню, вона дозволяє не тільки оптимізувати час та програму, а й знизити стрес-фактор для всіх учасників процесу.

Фактично, дистанційне навчання на практиці забезпечує доступ до знань, надає необхідні навички та актуальні сучасні знання при впровадженні всіх сучасних комунікативних засобів, інноваційних методів та передових напрацювань.

І хоча дистанційне навчання не є заміною очного та ніколи не планувалось на довгострокову перспективу, воно може стати ефективним інструментом не тільки під час карантину. Після отриманого досвіду система координат національної освіти зміниться назавжди. Змішане навчання є найкращою світовою практикою. Майбутнє – за поєднанням дистанційного та очного форматів, за змішаним навчанням, яке дуже легко перемикає в різні режими: збільшувати чи зменшувати офлайн- або онлайн- компоненти, обирати різні організаційні моделі та стратегії відповідно до можливостей та потреб.

*Т. В. Бутько, Т. Ю. Калашнікова,
В. М. Прохоров*

МОДЕЛЬ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В УкрДУЗТ

Змішане навчання (ЗМ) (blended learning) – це формальна, структурована та логічна навчальна програма, у якій передбачено комбінацію різноманітних форм і систем навчання, а саме:

1. Аудиторне навчання за присутності викладача, що передбачає безпосередній контакт учнів (студентів) та викладачів (семінари, лекції, рольові ігри, інструктаж, окремі питання практики, конференції, наставництво та ін.).

2. Дистанційне навчання, що в свою чергу включає:

- інтерактивне навчання – навчання в мережі (e-learning), яке здійснюється за допомогою інструментального середовища (електронний навчальний курс, віртуальні класи та лабораторії, конференцв'язок, індивідуальне консультування за допомогою сервісу ZOOM, електронної пошти, дискусійні форуми, чати, блоги);

- навчання з підтримкою різних засобів – розроблених нових навчальних матеріалів (веб-сайти, веб-лекції, веб-книги, відеоматеріали та ін.).

Існує декілька моделей змішаного навчання, що відрізняються ступенем залучення суб'єктів у дистанційне навчання поряд із звичайним аудиторним. Але всі моделі ЗН стикаються з низкою таких проблем:

- наявність відповідного технічного обладнання суб'єктів навчального процесу та навчального закладу;
- узгодження розкладу занять;

- кадрове забезпечення для створення та підтримки роботи сайту університету та платформи MOODLE;
- необхідність навчання викладачів-предметників ведення електронних курсів у системі MOODLE та застосування інших сучасних технологій;
- інформаційна досвідченість всіх учасників навчального процесу наряду із переорієнтацією викладачів на інший формат навчання, не завжди зручний, зрозумілий та доступний;
- періодичне оновлення матеріалів;
- низький ступінь самоорганізації та свідомості студентів.

При змішаному навчанні слід чітко розрізняти види діяльності, що можливі для проведення в інтерактивній формі, а також ті, що обов'язково передбачають безпосередній контакт викладача та студента задля втримання необхідного рівня якості освітнього процесу.

Модель ЗН, що є доцільною до використання в УкрДУЗТ, на наш погляд, повинна врахувати зазначені проблеми. Так лекції, семінари, практичні та лабораторні заняття, заліки та іспити повинні бути забезпечені розкладом та аудиторією. Студенти повинні мати змогу спілкуватися вживу та набувати досвіду володіння професійною мовою, а стовідсотковий тестовий режим перевірки знань на іспиті, заліку чи при захисті студентської звітності не завжди свідчить про рівень реально набутих знань.

Залучення платформи Moodle дозволяє студентам, які з поважних причин не мали змоги з'явитися на онлайн заняття, отримати матеріал у вигляді конспекту лекцій, електронних посібників, методичних вказівок у будь-який час у встановлені терміни, пройти пробне тестування, модульний контроль. Це може сприяти проведенню «перевернутих класів», що передбачають попереднє ознайомлення студента із матеріалом та подальше обговорення, опрацювання зазначеної теми в онлайн режимі. Так аудиторна лекція стає лекцією- консультацією.

Таким чином, у зазначеній моделі дистанційне навчання виступає лише як додатковий ресурс та підтримка студента у можливості отримання більш широкого спектра знань, консультацій з викладачем в офлайн режимі, участі у форумах, чатах та ін., що вимагає від студентів додаткової організованості, свідомості та самостійності.

Також дистанційне навчання у чистому вигляді є актуальним під час карантину, коли весь навчальний процес вимушений бути переорієнтований на використання інтерактивних засобів із застосуванням онлайн та офлайн режимів.